МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури та мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
на засіданні кафедри театрознавства та акторської майстерності
факультету культури та мистецтв
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2024 р.)

Гарант ОПП «Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно»
доц. Мирослава ЦИГАНИК

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ АКТОРА НАД РОЛЛЮ»,
що викладається в межах ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»

Львів – 2024

Назва навчальної дисципліни	Теоретичні та практичні аспекти роботи актора над роллю
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури та мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 026 Сценічне мистецтво, ОПП Акторське мистецтво драматичного театру та кіно
Викладачі курсу	Валько Роман Миколайович, асистент кафедри театрознавства та акторської майстерності
	roman.valko@lnu.edu.ua rvalkom@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Консультації у день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача..
Сторінка навчальної дисципліни	https://kultart.lnu.edu.ua/department/teatroznavstva-ta-aktorskoji-majsternosti
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Теоретичні та практичні аспекти роботи актора над роллю» є нормативною дисципліною зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво для ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно» першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в 7 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Семестровий (підсумковий) контроль	залік
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено, аби надати студентам необхідні знання щодо теоретичних основ акторського ремесла у розгорнутому екскурсі їх становлення, для опановування категоріальним рядом театральної аналітики, з метою надання реальної практичної бази для майбутнього написання курсових робіт.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Теоретичні та практичні аспекти роботи актора над роллю» є продовження ознайомлення студентів із теоретичними, практичними та термінологічними основами акторської професії з метою набуття умінь у теоретичному обґрунтуванні здійснених сценічних робіт. Завданнями курсу є: 1. Засвоєння елементів акторської та режисерської професійної термінології, та використання їх у процесі практичної та аналітичної діяльності. 2. Опановування методом та елементами дієвого аналізу першоджерела для створення сценічного твору – назагал, та образу – зокрема.
Ключові слова	Конфлікт, мета - надзавдання, наднадзавдання, наскрізна дія, подієвий ряд, фабула, сюжет, психофізичний стан, увага, уява, фантазія, м’язева свобода, асоціативне мислення, запропоновані обставини, кола уваги,

	емоція, тренаж, атмосфера, етюд, образ, динаміка, ритм, темп, темпоритм, характер, характерність, персонаж, пристосування, реквізит.
Формат дисципліни	Очний
	Проведення практичних робіт та консультацій для кращого розуміння тем
Тривалість навчальної дисципліни	90 год
Обсяг навчальної дисципліни	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні та практичні аспекти роботи актора над роллю» здобувачі вищої освіти повинні: а) знати: - основні елементи методу дієвого аналізу твору та ролі; - основні терміни театральної аналітики; - основні вимоги при написанні курсових теоретичних робіт; - прийоми і методи перетворення практичного уміння у теоретичне розуміння; б) вміти: - аналізувати та формулювати загальний спільний сценічний задум втіленого твору, образу та викладати їх у правильно скомпоновані тексти; - вільно володіти категоріальним апаратом театральної аналітики. Програмні результати навчання: ПР02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва. Програмні компетентності. ПР04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах. ПР08. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки. ПР11. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв. ПР12. Організовувати, планувати та провадити театрально-педагогічну діяльність. ПР16. Визначати творчі можливості та перспективи особистого розвитку, здійснювати психологічну саморегуляцію. ПР17. Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів. ПР18. Знати основні закони психології творчості. ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

	суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва. СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах. СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності. СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору. СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом. СК12. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям. СК16. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності. СК 18. Здатність обирати художні засоби, необхідних для відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	**Аналітичні навички:** вивчення концептуальних засад сценічного мистецтва дозволить розвинути здатність аналізувати складні ситуації, розбирати проблеми на складові та визначати оптимальні рішення. **Комунікаційні навички:** вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших. **Навички критичного мислення:** дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення.

Теми	ТЕМА 1. Театр як вид мистецтва. ТЕМА 2.Надзавдання. Конфлікт. ТЕМА 3.Дієвий аналіз. ТЕМА 4.Запропоновані обставини. ТЕМА 5. Жанр та стиль. ТЕМА 6.Темп. Ритм. Темпоритм. ТЕМА 7.Основні етапи роботи над сценічним твором. ТЕМА 8.Поняття та значення атмосфери у сценічній творчості та в роботі над образом та твором. ТЕМА 9. Сценічна виразність. Характер і характерність. Внутрішня і зовнішня характерність. ТЕМА 10.Подія. Подієвий ряд. ТЕМА 11. Фабула та сюжет. ТЕМА 12.Наднадзавдання. ТЕМА 13.Сценічний простір. ТЕМА 14. Мізансцена.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових професійних акторських знань , базової обізнаності у літературі, музиці, візульнних та інших видах мистецтв.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, колаборативне навчання, дискусія.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтранет.
Література для вивчення навчальної дисципліни	Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих. **Основна література:** 1. Арто А. Театр і його двійник. Видавництво Жупанського. Київ, 2021. 2. Барба Є. Паперове каное. Літопис. Львів, 2001. 3. Брехт Б. Про мистецтво театру. – К., 1977. 4. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. – ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 5. Гротовський Є. Викладення принципів. Просценіум 1 -3, Львів, 2015. 6. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів, 2001. 7. Дмитрова Л. З історії всесвітнього театру. – Держ. Вид- тво України, 1929. 8. Клековкін О. Режисерська система: горизонтальний аналіз // Київ, 2024. 9. Клековкін О. Theatrica: Лексикон. Київ: Фенікс, 2012. 10. Клековкін О. Homo Digital: Формула споживання (Малий органон). Художня культура. Актуальні проблеми 1, 2019.

	11. Курбас Л. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників,- документи. Смолоскип. Балтимор – Торонто, 1989. 12. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака.— Львів, 1996. 13. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський.— К., 2001. 14. Паві П. Словник театру. Видавничий центр ЛНУ ім.. Івана Франка. Львів, 2006. 391с.
Критерії оцінювання окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: Поточна успішність практичні заняття: 40 балів семестрової оцінки (5 балів за практичне заняття, передбачено 8 практичних занять); залікове завдання: 20 балів семестрової оцінки; індивідуальні завдання: 30 балів (15 балів за індивідуальне завдання, передбачено 2 таких завдання); Самостійна робота здобувачів - 10 балів; Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Практичні вправи.** При оцінюванні буде враховуватись творчий підхід до виконання завдань та правильність і точність розуміння та практичного втілення. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Студенти зобов'язані інформувати викладача про неможливість відвідин. У кожному разі студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів письмових та практичних робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. П**олітика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Види робіт. **Критерії оцінювання знань студентів**	**Максимальна кількість балів**
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях	
занять (*) = балів (максимально)	**балів**
студенти в повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладають під час усних виступів, глибоко та всебічно розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов‘язкову та додаткову літературу.	**5-4**
студенти достатньо повно володіють навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладають під час усних виступів, в основному розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов‘язкову літературу. Але при викладені деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	**3-2**
студенти в цілому володіють навчальним матеріалом викладають його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.	**1**
2. Самостійна робота студентів	
Критерії оцінювання	
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (наприклад тестуванні), до самостійної роботи здобувачів відноситься їхнє відвідування наукових конференцій чи публічних подій, лекцій, воркшопів, пов’язаних із темами дисципліни.	10

Дотримання умов доброчесності	**Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахуванням викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.** Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity- at-the-university/.
Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувачів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Кількість годин
Згідно з розкладом	ТЕМА 1. Театр як вид мистецтва.	Лекція	Гротовський Є. Викладення принципів. Просценіум 1 -3, Львів, 2015. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів, 2001. Курбас Л. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках	2
	Самостійна робота			7
	ТЕМА 2.Надзавдання. Конфлікт.	Семінар		2

			сучасників,- документи. Смолоскип. Балтимор – Торонто, 1989. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака.— Львів, 1996. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський.— К., 2001. Паві П. Словник театру. Видавничий центр ЛНУ ім.. Івана Франка. Львів, 2006. 391с.	
Згідно з розкладом	ТЕМА 3.Дієвий аналіз.	Лекція	Курбас Л. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників,- документи. Смолоскип. Балтимор – Торонто, 1989. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака.— Львів, 1996. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський.— К., 2001. Паві П. Словник театру. Видавничий центр ЛНУ ім.. Івана Франка.	2
	Самостійна робота			7
	ТЕМА 4.Запропоновані обставини.	Семінар		2

			Львів, 2006. 391с. Гротовський Є. Викладення принципів. Просценіум 1 -3, Львів, 2015. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів, 2001.	
Згідно з розкладом	ТЕМА 5. Жанр та стиль.	Лекція	Клековкін О. Режисерська система: горизонтальний аналіз // Київ, 2024. Клековкін О. Theatrica: Лексикон. Київ: Фенікс, 2012. Клековкін О. Homo Digital: Формула споживання (Малий органон). Художня культура. Актуальні проблеми 1, 2019.Гротовський Є. Викладення принципів. Просценіум 1 -3, Львів, 2015. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів, 2001.	2
	Самостійна робота			7
	ТЕМА 6.Темп. Ритм. Темпоритм.	Семінар		2
Згідно з розкладом	ТЕМА 7.Основні етапи роботи над сценічним твором.	Лекція	Клековкін О. Режисерська система: горизонтальний аналіз // Київ, 2024. Клековкін О. Theatrica: Лексикон. Київ: Фенікс, 2012. Клековкін О. Homo Digital:	2
	Самостійна робота			7
	ТЕМА 8.Поняття та значення атмосфери у сценічній творчості та в роботі над образом та твором.	Семінар		2

			Формула споживання (Малий органон). Художня культура. Актуальні проблеми 1, 2019. Гротовський Є. Викладення принципів. Просценіум 1 -3, Львів, 2015. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів, 2001. Курбас Л. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників,- документи. Смолоскип. Балтимор – Торонто, 1989. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака.— Львів, 1996. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський.— К., 2001. Паві П. Словник театру. Видавничий центр ЛНУ ім.. Івана Франка. Львів, 2006. 391с.	
Згідно з розкладом	ТЕМА 9. Сценічна виразність. Характер і характерність. Внутрішня і зовнішня характерність.	Лекція	Курбас Л. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників,-	2
	Самостійна робота			10
	ТЕМА 10.Подія. Подієвий ряд.	Семінар		2

			документи. Смолоскип. Балтимор – Торонто, 1989. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака.— Львів, 1996. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський.— К., 2001. Паві П. Словник театру. Видавничий центр ЛНУ ім.. Івана Франка. Львів, 2006. 391с. Клековкін О. Режисерська система: горизонтальний аналіз // Київ, 2024. Клековкін О. Theatrica: Лексикон. Київ: Фенікс, 2012. Клековкін О. Homo Digital: Формула споживання (Малий органон). Художня культура. Актуальні проблеми 1, 2019.	
Згідно з розкладом	ТЕМА 11. Фабула та сюжет.	Лекція	Курбас Л. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників,- документи. Смолоскип. Балтимор –	2
	Самостійна робота			10
	ТЕМА 12.Наднадзавдання	Семінар		2

			Торонто, 1989. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака.— Львів, 1996. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський.— К., 2001. Паві П. Словник театру. Видавничий центр ЛНУ ім.. Івана Франка. Львів, 2006. 391с.	
Згідно з розкладом	ТЕМА 13.Сценічний простір.	Лекція	Гротовський Є. Викладення принципів. Просценіум 1 -3, Львів, 2015. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. – Львів, 2001.	2
	Самостійна робота			10
	ТЕМА 14. Мізансцена.	Семінар		2
Згідно з розкладом	Презентація індивідуального завдання	Практична робота	Курбас Л. Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників,- документи. Смолоскип. Балтимор – Торонто, 1989. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака.— Львів, 1996. Курбас Лесь. Філософія театру / Упоряд. М. Лабінський.— К., 2001.	4
	Самостійна робота			
	Залік			

			Паві П. Словник театру. Видавничий центр ЛНУ ім.. Івана Франка. Львів, 2006. 391с.	